Gats

Un projecte per a la transformació social

www.gatsbaix.org

Memòria 2007

Què és GATS?

GATS, Grups Associats pel Treball Sociocultural, neix el desembre del 2000 de la **creativitat** i **voluntat** de persones vinculades al món associatiu i a l'acció social al Baix Llobregat.
GATS aposta per recollir i organitzar les diferents experiències, voluntats i capacitats, per tal d'elaborar un projecte associatiu que plantegi reflexions i propostes per a la **transformació social**.
La finalitat de GATS, que és una associació sense ànim de lucre, és crear i donar eines per aconseguir la **incorporació social** d'aquelles persones que avui estan en situació d'exclusió social o corren el risc d'estar-hi.

GATS aposta per un **procés paral·lel de reflexió i acció**, per desenvolupar accions de promoció social, educativa, cultural i comunitària.
GATS treballa des de l'acompanyament i la participació dels ciutadans i les ciutadanes en el seu procés de canvi i sota la concepció de la persona com a subjecte de canvi.

Àrea de Reflexió

A GATS treballem sota la premissa que ***sense reflexió no hi ha acció i sense acció no hi ha transformació social*.**

A continuació presentem les accions que han tingut lloc l'any 2007 en l'Àrea de Reflexió.

Els objectius que hi ha darrere aquest treball són crear espais per a la formació i la reflexió, millorar els coneixements i potenciar les capacitats de l'equip de professionals i/o persones voluntàries que treballen l'acció social en l'àmbit de la joventut, crear espais d'intercanvi d'experiències al voltant del món juvenil i fomentar la consciència comunitària.

Seminaris

VII SEMINARI "QUART MÓN I EXCLUSIÓ SOCIAL. MOBILITZACIÓ A TRAVÉS DE LA CULTURA"
14 i 15 de desembre de 2007
Equipament Cívic Delta, barri de Sant Cosme. El Prat de Llobregat
Amb subvenció de la Secretaria General de Joventut de la Generalitat

GATS, com a entitat que promou i executa projectes socioculturals amb finalitat transformadora, en aquesta convocatòria ha cregut interessant i necessari obrir aquest espai de reflexió, de debat i d'intercanvi d'experiències al voltant de l'acció cultural en la intervenció social.
Treballem amb persones, en projectes culturals on les diferents manifestacions artístiques –escèniques, teatre, música, audiovisuals-, de petit i gran format, són elements de continuïtat en el procés d'enfortiment de les relacions comunitàries. La realitat social –local i global- que ens envolta ens demana contribucions de cara a prendre consciència de la importància de la participació de les persones en els processos de transformació del seu entorn.
El seminari ha comptat amb dos espais on poder posar en comú coneixements i experiències:
- Espais i taules de reflexió al voltant dels models culturals existents, de la utilitat de la cultura per si mateixa i també com a element de transformació social, de l'evolució que

desitgem que es produeixi, de la crisi del model tradicional de gestió cultural, de la transformació social i de la participació ciutadana.
. Espai de mostres artístiques reals, on vam gaudir de dos espectacles teatrals, representants del teatre social i del teatre de l'oprimit, i mostres de vídeos realitzats per joves del Raval.

ESCOLA DE TARDOR DE GATS

10 i 11 de novembre de 2007

Espai de formació, organitzat i finançat per GATS, que es va portar a terme a l'alberg INOUT de la Serra de Collserola (Barcelona)
L'objectiu de l' Escola de Tardor és crear un espai de formació, però també de trobada i intercanvi entre les diferents persones que col·laboren amb la nostra entitat, perquè hi treballen, en són sòcies o hi tenen afinitats.
A la jornada, hi van assistir més de vint persones –sobretot treballadors i treballadores de GATS- que durant aquests dos dies van compartir i exposar els seus projectes respectius a la resta de companys i companyes. Així, tothom va poder veure la globalitat de propostes en què GATS està treballant actualment, tant en l'àrea de la mediació comunitària, com en la del treball socioeducatiu, la dinamització juvenil o la mobilització a través de la cultura. A més, es van fer diferents ponències formatives sobre les bones pràctiques a l'hora d'elaborar projectes i memòries, així com sobre el funcionament de la UOC com a eina de comunicació interna i de reflexió.

Com a conclusió, podem dir que l'Escola de Tardor va esdevenir un espai de formació, reflexió i intercanvi d'experiències, i que, a més, va fomentar les relacions humanes.

TALLERS VERS LA CULTURA DE LA PAU

Els tallers de cultura de la pau van començar l'octubre del 2006. El 2007, GATS ha tornat a oferir-los, de nou finançats per l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament. Com en l'edició de 2006, s'han portat a terme, principalment, a IES de l'àrea de la Diputació de Barcelona.
Hi ha tres modalitats de tallers: de formació en mediació comunitària per a alumnes de secundària i per a professionals que treballen amb joves, i tallers de construcció de l'altre per a alumnes de secundària.
Aquests tallers es plantegen treballar vers la cultura de la mediació, partint de la certesa que per assolir qualsevol fita calen processos educatius. La finalitat última és que tant els grups de professionals que treballen amb el col·lectiu de joves (monitors i monitores de lleure, moviment associatiu i personal tècnic), com els joves mateixos, participin activament en el desenvolupament igualitari dels seus municipis i facin front als conflictes i reptes que apareixen en tota societat canviat com la nostra, basant-se en la cultura del diàleg i la igualtat. En definitiva, cal fomentar comunitats en què tothom pugui exercir els seus drets i deures. Els objectius generals, per tant, són: d'una banda, difondre i generar una cultura de la mediació com a transformadora positiva dels conflictes, fomentar-ne el coneixement i les habilitats (escolta activa, empatia...); de l'altra, potenciar l'esperit crític davant els mecanismes de construcció de alteralitat i de l'exclusió social.
Aprofitant aquesta edició dels tallers, n'hem tornat a fer difusió i ja hem començat a contactar amb IES i grups de professionals interessats a participar-hi. El repte de futur és poder consolidar-los com una formació que s'ofereixi cada any.

Àrea d'Acció

Programa d'Educació

El marc dels programes que es presenten a continuació és l'educació. S'engloben sota aquest nom perquè dediquen una atenció especial a les etapes de l'adolescència i la joventut, particularment a grups que viuen en situació d'exclusió social o que corren el risc d'estar-hi per causes socioeconòmiques i/o per les condicions de l'entorn.

LA KL@B, SERVEI D'ACOMPANYAMENT JUVENIL A CANOVELLES

Projecte gestionat per Gats i l'Ajuntament de Canovelles
Canovelles, des de l'any 2003

El servei d'acompanyament juvenil "La Kl@b" neix l'any 2001 com a complement del Casal de Joves i dins del Pla de Transició Escola - Treball.
Depèn directament de Serveis Socials. L'objectiu principal és proporcionar als nois i noies les eines necessàries per desenvolupar-se autònomament en els diferents espais on ens relacionem les persones, amb una intervenció educativa participativa centrada en el pacte i la negociació, i en l'assumpció de compromisos per part dels joves. El treball que es porta a terme està emmarcat en l'exclusió social i la diversitat cultural, la integració i la igualtat d'oportunitats, i la potenciació de les habilitats socials necessàries per participar en espais socials normalitzats.
Usen aquest servei al voltant de vint nois i noies d'entre 12 i 16 anys, que cursen estudis d'ESO i que es troben en una situació de risc social per diferent motius: provinència de famílies desestructurades o multiproblemàtiques, baix rendiment escolar, absentisme, alumnes de la UAC (Unitat d'Adaptació Curricular), nouvinguts…

CIBERCAST, L'ESPAI JOVE DE NOVES TECNOLOGIES DE CASTELLDEFELS

Projecte organitzat conjuntament per GATS i l'Ajuntament de Castelldefels
Castelldefels, des de 2002

El Cibercast pretén iniciar un procés d'alfabetització digital que suposi tant l'accés als mitjans tècnics (aparells, connexions...), com a una formació adaptada als diferents nivells de coneixement i d'interessos, i a les possibilitats que ofereix la xarxa de cara a aconseguir-ne un ús intel·ligent.

Un efecte complementari que es volia provocar amb la creació del CIBERCAST era el de dotar un barri com el de Vista Alegre d'un servei central, de ciutat i de qualitat.

Objectius per tipus d'usuari/ària:

Joves:	Lluitar contra l'exclusió social i promoure l'accés a les noves tecnologies.
Totes les edats:	Respondre a les necessitats de les persones i proporcionar-los un espai on puguin desenvolupar millor les seves inquietuds. Apropar les noves tecnologies als col·lectius més necessitats, perquè perdin la por al món informàtic i puguin desenvolupar habilitats i capacitats per tal d'afrontar amb més formació les demandes del mercat laboral.

CASA D'OFICIS DE MEDIACIÓ COMUNITÀRIA I INTERVENCIÓ SOCIAL

El 27 de desembre del 2007, Gats posa en marxa, en col·laboració amb el SOC (Servei d'Ocupació de Catalunya), una casa d'oficis de mediació comunitària i intervenció social, de 1.800 hores de duració. S'ubica físicament a la seu social de Gats. L'alumnat són 8 joves menors de 25 anys, procedents de carreres universitàries del camp social (educació social, treball social, dret...).

La finalitat de la Casa d'Oficis és formar 8 professionals en aquest àmbit i oferir-los la possibilitat d'incorporar-se en projectes gestionats des de l'entitat. Neix arran de la dificultat de trobar mediadors i mediadores que enfoquin el seu treball des de la filosofia i el marc teòric en què ho fa Gats.
Des d'aquesta òptica, la Casa d'Oficis ofereix, per una part, una formació teòrica, i per l'altra, l'alumnat fa pràctiques dins dels diferents programes i projectes de l'entitat.
El contingut de la formació teòrica es divideix en 4 blocs temàtics: mediació comunitària, realitat social i intervenció, elaboració de projectes socials i eines d'intervenció (teatre social, dinàmiques de grup, etc.). Aquesta formació es complementa amb visites a diferents entitats socials, participació en jornades i xerrades puntuals de professionals del tercer sector. Les pràctiques, que s'iniciaran a partir del segon semestre de 2008, són un puntal per aplicar la formació teòrica rebuda a una experiència professional concreta.
El repte de futur és consolidar aquesta Casa d'Oficis com una via de formació de qualitat amb perspectives reals d'inserció laboral.

S@BARK
Servei de l'Ajuntament de Sant Andreu de la Barca, gestionat per GATS
Sant Andreu de la Barca, 2007

L'objectiu del Centre Obert S@BARK és apropar les noves tecnologies a tothom.
Per tal de portar-lo a terme s'han organitzat diferents cursos d'informàtica. Els infants han visitat i conegut alguns webs educatius i han començat a treballar els programes de mecanografia i Word. Els adolescents han treballat la mecanografia i el Word alternativament cada setmana i intermitentment també han treballat altres programes necessaris per a la creació de curts de cinema i l'edició de ràdio.
La joventut del poble també pot disposar d'aquesta aula per passar-hi una bona estona en companyia dels amics i per fer-hi noves amistats.
Recentment, des del Departament d'Igualtat de la Dona, s'hi ha afegit un grup de dones 3 dies a la setmana, que vénen a conèixer el món de la informàtica començant pels coneixements més bàsics.
També disposem d'un televisor i d'un DVD fer sessions de cinema, que anem alternant amb partides de PlayStation, tant per als infants com per als adolescents del centre.
L'assistència a l'aula d'informàtica és molt continuada i variada. Els cursos han tingut una acceptació molt positiva de l'alumnat, encara que demanen més varietat en l'oferta. De fet, ja s'hi està treballant. A més, hi ha una gran demanda d'hores, tant de temps lliure com per a cursos; per tant, una proposta de millora seria l'ampliació de l'horari d'obertura de l'aula.

PROGRAMA DE GARANTIA SOCIAL
Programa promogut pel Departament de Treball i Formació de l'Ajuntament d'Esparreguera, autoritzat pel Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya i subvencionat pel Servei d'Ocupació de Catalunya i el Fons Social Europeu
Esparreguera, des de desembre 2007

Gats porta a terme una part de la formació d'aquest programa.

La durada és de desembre 2007 a desembre 2008. En concret, GATS hi intervindrà fins al mes de maig de 2008, data de realització de les proves d'accés a cicles formatius i inici de les pràctiques professionals.

Els PGS són projectes formatius dirigits a joves de 16 a 24 anys que han finalitzat l'ensenyament obligatori i no han obtingut el graduat en educació secundària per diferents motius, com poden ser: fracàs escolar, expulsions, abandonament dels estudis.
L'objectiu principal del PGS és proporcionar als joves la formació bàsica i professional que els permeti incorporar-se al món laboral i reprendre els seus estudis un cop superada la prova d'accés a cicles formatius de grau mitjà. Es pretén millorar les seves perspectives de futur mitjançant una formació que els permeti l'aprenentatge d'un ofici, ampliar la seva formació general per promoure la continuïtat formativa i facilitar el desenvolupament dels hàbits i capacitats necessàries per incorporar-se al món laboral.

Des de Gats proposem el PGS com una opció d'intervenció educativa en joves, per potenciar les seves capacitats, contribuir a millorar la confiança en si mateixos i promoure'n la incorporació social.

El PGS en què intervenim és el d'Auxiliar en operacions de muntatge d'instal·lacions electromecàniques en edificis. Hi participen 13 joves.

Les sessions que impartim són de formació bàsica, per consolidar coneixements bàsics i capacitats generals, i engloben els continguts següents: competències generals per accedir a les proves d'accés a cicles formatius (matemàtiques, llengua, història, ciències, tecnologia), prevenció de riscos laborals, sensibilització ambiental i noves tecnologies.

Programa de Ciutadania

Els programes que es presenten a continuació tenen com a eix comú el foment d'una consciència crítica de la dimensió col·lectiva de la ciutadania. L'objectiu és incrementar la participació dels ciutadans i les ciutadanes en els afers públics, promoure la justícia social, i facilitar el coneixement mutu entre persones i col·lectius d'origen diferent per garantir una convivència basada en el respecte a la diversitat.

El Vallès Occidental, comarca mediadora

Projecte promogut pel Consell Comarcal del Vallès Occidental, portat a terme i gestionat per GATS
Des del 2006 i fins a l'abril del 2007

És un servei destinat a tots els municipis de la comarca que necessitin mitjancers entre col·lectius residents als seus barris: comunitats de veïns, comerciants i grups informals entre d'altres. L'objectiu general ha estat crear i dinamitzar un espai públic obert per treballar el foment de la tolerància, la cultura del diàleg i la coresponsabilitat de la ciutadania, com a tècnica de prevenció de conflictes comunitaris.

Així, doncs, s'han iniciat dos estudis de cas sobre el veïnatge i la convivència als barris de La Romànica, a Barberà del Vallès, i el Poble Sec, a Sant Quirze del Vallès. En ambdós casos s'han detectat les potencialitats dels barris per facilitar la inserció al conjunt del teixit associatiu de la resta del municipi, s'ha promogut una cultura de la mediació i, finalment, s'ha fet una una intervenció mediadora en un conflicte dins l'Agrupació de Pensionistes i Jubilats de La Romànica.

Com a conclusió, podem dir que s'ha obert un espai per al foment d' una cultura del diàleg, la tolerància i la coresponsabilitat de la ciutadania com a tècnica de prevenció de conflictes comunitaris al barris treballats. També cal remarcar que s'ha aconseguit implicar-hi els representants polítics i el personal tècnic i s'ha donat al diàleg i al consens ciutadà la importància que cal per avançar cap a una cultura de la mediació. D'altra banda, cal dir que la burocràcia administrativa ha fet que, de vegades, el procés hagi avançat amb excessiva lentitud.

CASAL DE JOVES CAN GAZA

Servei de l'Ajuntament d'Alella, gestionat per GATS

El Casal de Joves és un espai de trobada i dinamització juvenil. Compta amb una sala polivalent i una sala per a reunions. El Casal és també la seu social del Fòrum de Joves d'Alella i d'altres entitats juvenils.

Des que el Casal de Joves va obrir, el juliol del 2004, la nostra voluntat ha estat que de mica en mica esdevingués un punt de referència entre la joventut del municipi. Els nostres esforços, doncs, han estat orientats en aquesta direcció i a poc a poc ho hem anat assolint: el Casal de Joves cada vegada és més conegut entre la població juvenil, gràcies a la difusió que se n'ha fet a través de fulletons, de publicacions municipals i també gràcies a la nostra actuació a l'IES Alella i a l'Escola Internacional LAIE, on hem anat a explicar les activitats del Casal i els recursos que oferim.

Diferenciem dues tipologies de persones destinatàries: d'una banda, tenim els usuaris i les usuàries del Casal de Joves, i de l'altra, els membres de les entitats juvenils amb seu a Can Gaza.

ADRENALINA

Programa de l'Ajuntament d'Alella, gestionat per GATS
Alella, des del 2006

El projecte de dinamització estudiantil "Adrenalina" neix amb la voluntat de crear nous canals de participació i fer arribar informació juvenil a la comunitat educativa de l'IES Alella. La segona edició d'aquest projecte s'ha dut a terme entre l'octubre de 2006 i el juny de 2007.

L'objectiu general és promoure la participació juvenil dins i fora de l'IES per mitjà de la xarxa de corresponsals. Estem satisfets dels resultats aconseguits amb la feina feta; per tant, creiem que s'ha de continuar en aquesta línia.

JOVES I IMMIGRACIÓ: TOTHOM SUMA!

Projecte promogut per la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament d'Esparreguera, portat a terme i gestionat per GATS
Esparreguera, des del mes de juliol de 2006

Programa que s'articula a través de diferents accions de mediació comunitària preventiva que tenen com a finalitat prevenir processos d'exclusió social en joves nouvinguts i intervenir de forma integral sobre les demandes i interessos de les realitats d'aquests joves.

El projecte "TOTHOM SUMA!" suposa l'apropament i la mediació entre les persones (en aquest projecte emfatitzant la joventut) i els recursos (informació, serveis municipals, moviment associatiu i altres iniciatives, tant particulars com públiques).

Els objectius principals són :
- Acompanyar la població jove nouvinguda, per tal de facilitar-li l'adaptació a la xarxa comunitària d'Esparreguera, el seu nou entorn.
- Actuar per prevenir que pateixi processos d'exclusió social.
- Dinamitzar, potenciar i adaptar els recursos existents per a joves que fa poc que són aquí.
- Fomentar el coneixement i l'intercanvi d'informació i recursos entre la població jove.
- Facilitar eines necessàries per al treball dirigit als joves, tant si el promou l'Àrea de Joventut com altres àrees (Treball, Educació, Esports, Cultura, Serveis Socials, Salut, Nova Ciutadania, etc).

Sota aquestes premisses, s'ha portat a terme una primera fase de diagnosi i contacte amb diversos agents socials i aquest col·lectiu de joves. S'han definit tres eixos bàsics, que marquen les línies d'acció del projecte:
- Acompanyament social (seguiment individualitzat)
- Accions comunitàries (mediació comunitària de caire preventiu)
- Transversalitat (treball en xarxa amb tots els agents vinculats al projecte)

Al llarg de l'any 2007 s'han creat diverses xarxes de treball entre els agents implicats, s'han efectuat 65 acompanyaments, se n'ha iniciat el seguiment, s'ha fet el traspàs de mancances, necessitats, deteccions, i el servei ha començat a ser un servei de referència per a la joventut nouvinguda.

JOVES, NIT I ESPAI PÚBLIC

Projecte promogut per la Regidoria de Joventut de l'Ajuntament d'Alella, portat a terme i gestionat per GATS
Alella, des del mes de juliol de 2006

La finalitat del projecte ha estat avançar en el camí perquè, a Alella, veïnat, joves, Administració local i Policia Local treballin conjuntament per cercar solucions compartides al conflicte que generen els diferents usos de l'espai públic. Aquestes solucions s'han de basar en la cultura del diàleg i la igualtat.

Els objectius del projecte són:
- Promoure la transformació alternativa dels conflictes relacionats amb l'espai públic i la convivència.
- Reconstruir la comunicació fluida entre joves i veïnat, i amb l'Administració local.
- Fomentar el treball conjunt entre els diferents serveis locals i col·lectius d' Alella.

Així, doncs, durant aquests mesos s'han fet una sèrie de reunions i mediacions entre joves, veïnat, Ajuntament i Policia Local; un taller de *cultura de la pau* per a la Policia Local; un procés consultiu amb joves per a la construcció d'una nova pista d'*skate*...
El projecte "Joves, nit i espai públic" ha fet avançar notablement el funcionament en clau comunitària al municipi d'Alella, a més d'incentivar la participació juvenil. La mancança d'equipaments municipals ha dificultat l'avenç del procés de recerca de nous espais de trobada per als joves.

SANT COSME, BARRI MEDIADOR

Projecte promogut per Gats, amb el finançament de Caja Madrid (gener-maig 2007), amb subvenció de l'Institut Català de la Dona, Secretaria d'Acció Ciutadana i Departament d'Acció Social i Ciutadania (Immigració)
El Prat de Llobregat, desembre 2006

GATS vol contribuir a la transformació que està vivint un barri com el de Sant Cosme i, mitjançant el Programa de Ciutat Mediadora, fer visibles les accions que promoguin la transformació i l'enfortiment dels llaços comunitaris, de foment de la cultura de la pau i el diàleg.
El projecte es va iniciar durant la segona meitat de 2006 i durant l'any 2007 s'ha treballat en el procés de diagnosi del barri. Aquest treball ha consistit a recollir informació de la documentació aportada pel personal tècnic del PASC i elaborar un mapa d'usos de l'espai públic per identificar dinàmiques dels diferents col·lectius que hi viuen. Hem efectuat entrevistes i reunions amb agents del barri (veïnat i professionals) i, de forma paral·lela, hem participat en les accions promogudes per la xarxa social ja existent.

CENTRE INFANTIL I JUVENIL RELLOTGE XXI

Servei de l'Ajuntament de Sta. Coloma de Gramenet, gestionat per GATS. Les activitats que promou aquest centre es desenvolupen al barri del Fondo de la ciutat, tant al local del C/ del Rellotge com en diferents espais del barri –plaça, centre cívic, entitats....

Aquest centre, que va començar la seva activitat amb infants i joves del barri l'any 2002, ofereix un servei que combina l'oci amb l'educació. També disposa d'unt punt d'informació juvenil. Ofereix activitats diverses que s'emmarquen en tres àrees:
Àrea Infantil: reforç escolar, tallers i ludoteca
Àrea Jove: sala de noves tecnologies, Casal Jove (reforç i informàtica), sala de joves (tennis de taula, jocs de taula, ps2, cinema)
Àrea Comunitària: que engloba tota l'activitat que fa el centre i que no està destinada únicament a infants i joves (concerts, activitats de carrer, tallers i monogràfics, informàtica per a persones adultes...).

L'objectiu principal del centre és oferir alternatives d'oci a la població del barri des d'una perspectiva lúdica i educativa.

Hem de destacar que durant l'any 2007 hem aconseguit portar a terme activitats innovadores al barri, com ara cinema al carrer i espectacles de màgia dins la programació d'Estiu Jove, gràcies a la infraestructura de l'empresa gestora. Aquest tipus d'activitats abans eren impensables. També s'ha aconseguit incrementar una mica els pressupostos per tal de poder fer activitats juvenils més atractives per a la població i per a la creació d'un casal jove amb reforç escolar i curs d'informàtica per a joves –molt demandat pels usuaris i les usuàries.

Com a repte de futur, ens agradaria poder arribar a l'autofinançament, tot i que sabem que és difícil. El que encara no hem aconseguit, però estem en vies de solucionar-ho, és resoldre la renovació i el manteniment dels equips informàtics.

LA CAPSA], CENTRE DE CULTURA CONTEMPORÀNIA DEL PRAT DE LLOBREGAT

Servei de l'Ajuntament del Prat de Llobregat, gestionat per GATS
El Prat de Llobregat, des de abril de 2006

El projecte de La Capsa se centra en quatre grans eixos d'activitats: informació juvenil, activitats musicals, dinamització d'iniciatives i arts visuals. Mitjançant aquests eixos ens apropem a la població del Prat de Llobregat per:

- Fomentar la formació artística entre la joventut.
- Facilitar-li recursos per a la creació.
- Treballar hàbits de consum cultural entre la població jove.

Durant el 2007 s'han portat a terme 171 accions dins aquests àmbits, amb una presència de 38.832 persones usuàries. Es treballa directament amb la població o mitjançant persones intermediàries que actuen com a promotores o dinamitzadores d'algunes entitats.
Durant el 2008 es vol augmentar el nombre de persones usuàries i la qualitat de les produccions que es proposen des del centre. A partir del mes d'abril, es portaran a terme les obres del metro, que poden condicionar el projecte de forma notable.